

3 praktijken voor docentprofessionalisering

Rita Schildwacht

E-mail: m.schildwacht@fontys.nl

Landelijk project Begeleiding Startende Leraren (BSL-project VO)

Doelen

→ 3-jarig inductieprogramma

Regionale samenwerking

Inzet →

ontwerpen van een infrastructuur voor professionalisering op de werkplek in de school en Train-de-trainer

Bouwstenen → videofeedback en dialoog

Focus FLOT →

Jaar 3: LESSON STUDY

Beginner + vakcollega's (eigen school of bovenschools)

Doel → verdiepen van vakdidactische kennis (PCK)

Input → ontwerp + procesbegeleiding + vakdidactische input

Jaar 2: VIDEOCLUB

Beginner + collega's (eigen school)

Doel → ontwikkelen van reflectieve praktijken

Input → ontwerp + procesbegeleiding

Jaar 1 (+ maatwerk) : WERKBEGELEIDING (videofeedback)

Starter + coach

Doel → support and assistance

Input → coach trainingen (videofeedback)

Jaar 1: Coachen met videofeedback

- train de trainer programma
- 2 x 4 bijeenkomsten
- focus op:
 - Gebruik van het beeld en concretiseren
 - Less is more
 - Verdiepen en verbreden reflectie
 - Doorvragen op GLANS

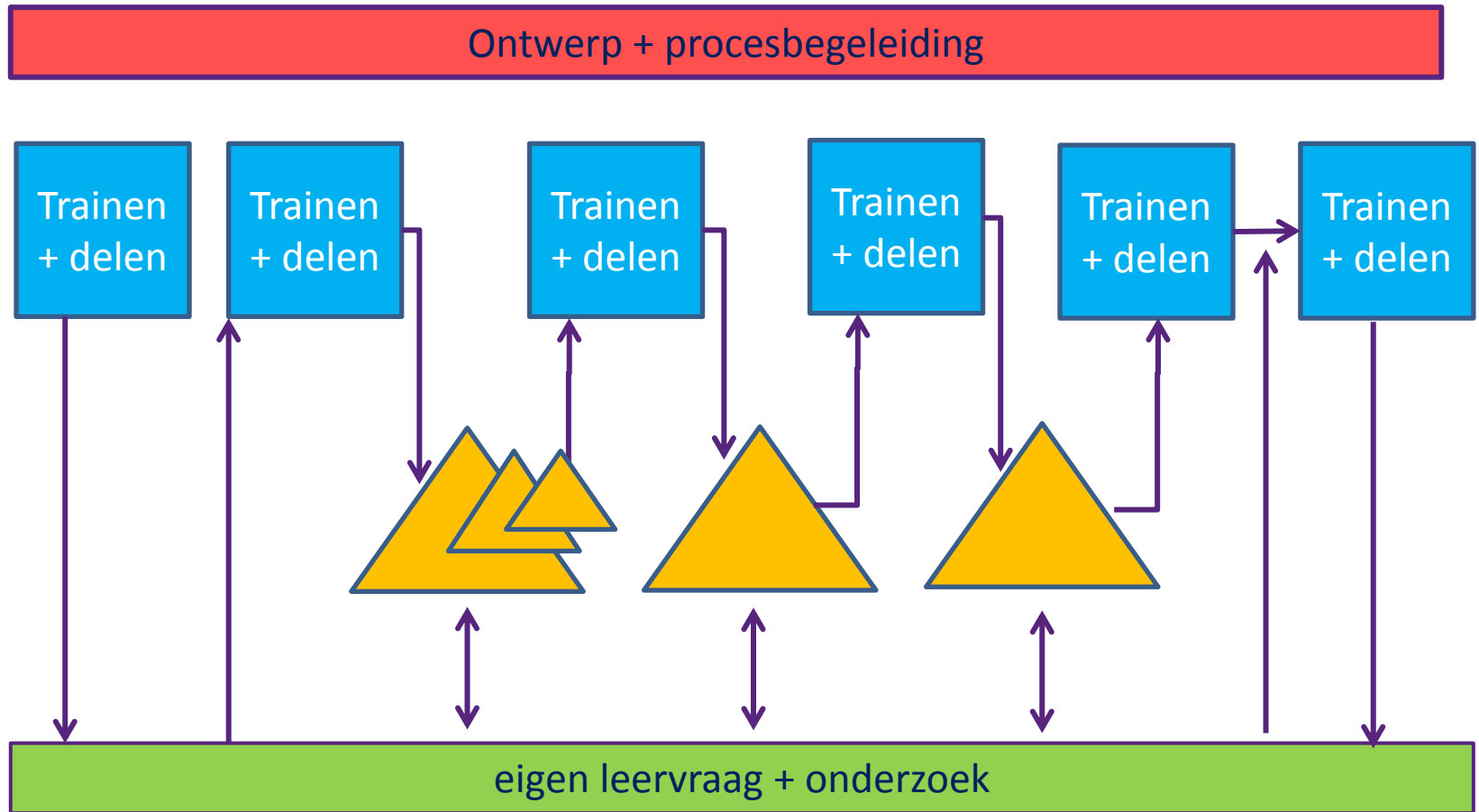
Jaar 2: Videoclub

(intergeneratieve) dialoog tussen 3 leraren:

- Wisselende, goed omschreven rollen (coach, coachee, procesbegeleider)
- Dialoog gericht op onderzoeken van het beeld en doorvragen op concretisering, aannamen en idealen
- Scholing van leraren in peercoaching en onderzoekende houding

4 soorten van activiteiten Videoclub

Jaar 3: Lesson study

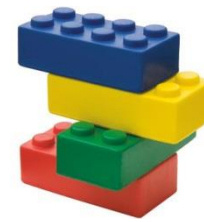
1. vakdidactisch probleem/taak

2. ontwerponderzoek

gezamenlijk ontwerpen – uitproberen – evalueren -
bijstellen

3. focus op leerlingen

Rationale / theorie

- **‘Learning to notice’ en ontwikkelen van ‘teachers’ professional vision’**
(Goodwin, 1994; Sherin, 2007; Sherin & van Es, 2009)
- **Situative-constructive perspectief: met en van elkaar leren door delen praktijk**
(Borko et al., 2005, Lave & Wenger, 1991)
- **Onderzoeken van eigen praktijk adhv eigen leervragen. Inquiry en agency**
(Horn & Little, 2010; Hatch & Grossman, 2009; Schildwacht, 2012)
- **Bieden van structuur en borgen van ‘high-quality’ dialogen:**
 - oriëntatie op taak,
 - ondersteunen van inquiry stance,
 - ondersteunen van focus op video en inhoud,
 - ondersteunen van veiligheid en samenwerking
 - inbedding in school en HRM
(Borko, Jacops, Eitelborg & Pittman, 2008; van Es, Tunney, Goldsmith & Seago, 2014; Schildwacht, 2012)
- **Lesson study**
(Lewis, Perry & Hurd, 2004; Takahashi & Yoshida, 2004)

Praktische bruikbaarheid

Overall probleem in scholen → TIJD

1. Videocoaching (2^e jaar van uitvoering)

- Grote tevredenheid met train-de-trainer programma's
- Grote verschillen tussen coachvaardigheden bij intake
- Vragenlijsten naar praktijk in de school → nog niet overal effectief ingevoerd

2. Videoclub (startjaar en nog lopend)

- Trajecten worden contextrijk ingevuld
- Schoolbegeleiders van het traject moeten veel ondersteund worden voor hun verschillende rollen (procesbegeleider, organisator, innovator)
- Creëren van veiligheid in de school is essentieel
- Directies willen vaak graag, maar lopen nog weleens door de porseleinkast

3. Lesson study (pilotfase)

Duurzaamheid

1. Videocoaching

- Basistrainingen voor schoolcoaches inmiddels zo'n 10 keer uitgevoerd
- Nieuw → Verdiepingstraining
- Gestart met opschaling trainingen naar Opleiders (school- en instituutsopleiders)

2. Videoclub (startjaar van verbreding en nog lopend)

- De pilotschool (2014-2015) vervolgt zelfstandig het traject in 2015-2016
- 2015-2016 verbreding naar ruim 20 scholen

3. Lesson study (pilotfase)